

# KÖZÉRDEK

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS GAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadóhivatal: Báter-nyomda, Kaszinó-Bazár épület.

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

HIRDETÉSEK

legjutányosabb számítással, díjszabás szerint.

Felelés szerkesztő:

**BODNÁR ISTVÁN.**

Belemunkatársak:

**JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.**

Kiadja Báter János nyomdája Szekszárdon.

Szerkesztőség: Széchenyi-utca 1085. szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.

ELŐFIZETÉS:

egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.

NEPTANÍTÓKNAK,

ha az előfizetést egész évre előre beküldik: 5 kor.

## A gubóbeváltás.

— Szegény emberek aratása. —

Folyik a gubóbeváltás. A selyemhernyó elvégezte fontos hivatását: kieresztette a hosszú selyemszálat, ezt a vékony, de mégis erős aranyfonalat, amelyen sokszor egész családok egzisztenciája függ. A selyemtenyésztés a szegény emberek tisztaságát, boldogulását, egy kis zsirozó, vaj a száraz kenyeren. Ha elegendő eperfalomb áll a rendelkezésre, könnyű mellékfoglalkozás, játszva kereshet mellette minden család, kivált itt minálunk, Magyarországon, a hol a selyemtenyésztési felügyelőségtől ingyen kap petét mindenki, sőt azt ki is költetik a tenyésztő számára. Ily eljárás mellett azt hihetné az ember, hogy a tenyésztők száma évről-évre szaporodik. Pedig nem úgy van. A termelt selyem mennyisége ugyan évről-évre gyarapszik, de a tenyésztők száma — fogy. Így 1904-ben 112.712 tenyésztő 1.633,352 kgr. gubót termelt, addig 1905. évben 109.790-re apadt a tenyésztők száma, de a termelt gubómennyiség felszokott 1,959 213 kilógramra, vagyis annak dacára, hogy 2922-vel apadt a termelők száma, mégis 325.761 kilogrammal több gubót váltottak be.

Bizonyára így lesz ez a folyó évben is. Kevesebb lett tehát bizonyára a szegény ember? Dehogyan! A selyemtenyésztési felügyelőség alapos kutatás után egészen mást konstatál. Így többek között azt, hogy a kedvező gazdasági évek után azért hanyagolják el sokan a selyemtenyésztést, mert egyáltalán nem szorulnak mellékes keresetre. Bezzeg az okos külföld másképpen cselekszik, nemcsak végszükségben, de rendes, sőt kedvező életviszonyok között is megbecsüli s nem ereszti ki markából a biztos garast, a még bizonytalan forintért.

A tenyésztők számának csökkenését előidézi az is, — amint a selyemtenyésztési felügyelőségnek éppen pár héttel ezelőtt kiadott egyik körleveléből látjuk, „hogy egyesek azért nem vállalnak hernyót, mert vagy keveselik a gubóárt, vagy pedig a válogatással nincsenek megelégedve. Ezek többnyire még azt is felhozzák ürügyül, hogy a beváltóállomáson soká megvárakoztatják őket. Ezért azonban egyedül csak

önmagukra vethetnek, mert válogatlanul hozzák beváltásra gubóikat és az állomáson való vesztegelés által akarják kényszeríteni a beváltót arra, hogy osztályozás nélkül vegye át a gubót, persze olyan árban, mint a rendesen válogatott, értékesebb gubókat.

Ez utóbbiak száma szerencsére igen csekély és elmondhatni, hogy ezek a legrosszabb tenyésztők, kik a legsilányabb gubókat hozzák.

Mindenestre jellemző, hogy Bácsbodrogh, Temes és Tolna vármegyék értelmes népeinél a legkritikábbak az ilyen panaszok és leginkább csak olyan vidékeken fordulnak elő, a hol a nép kevésbé művelt és élelmes és ennél fogva természetesen a legszegényebb is.

Van azonban még egy oka a tenyésztők száma csökkenésének és ez, a sajnos, mind nagyobb mérvet öltő kivándorlás Németországba és Amerikába.

Köztudomású ugyanis, hogy általában a legszegényebb nép foglalkozik selyemtenyésztéssel, ugyancsak tudvalevő az is, hogy leginkább éppen ez a néposztály vándorol ki az országból és keresi másutt boldogulását.

A szekszárdi selyemtenyésztési felügyelőség ezekben látja a baj okát s éppen most tanulmányozza, hogy kiváltkép a kivándorlás mennyiben befolyásolja a termesztők számának apadását. Viszont azonban a termelt mennyiség növekedését kizárólag annak tulajdonítja, hogy a megfogyott számú tenyésztőknek több eperfalomb állván rendelkezésükre, hernyóikat jobban táplálhatják s ennek következtében azok nehezebb és értékesebb gubót fontak, ily módon aztán természetesen nagyobb jövedelemhez is jutottak a tenyésztők, ami a selyemtermelésre e legjobb hatással van.

Való igazság ez! De mi még sem örülünk s bizonyára a felügyelőség sem örül a selyemtenyésztés ily módon való fejlődésének. Nem arra van itt szükség, hogy *kevesebb ember, sok selymet termeljen, de mennél több ember, minél többet!*

Nekünk az a megingathatlan meggyőződésünk, hogy selyemtenyésztési ügyünknek mai állapota elég szilárd alap már ahhoz, hogy szociális politikánk ezer meg ezer építeni valóját erre a legtermészetesebb fundamentumra fektessük rá. Darányi miniszter

helyes nyomon tapogat, amikor a szociális bajok orvosságaként a nép mellékfoglalkoztatását ajánlja, hogy ezzel megélhetési viszonyait javítsuk, munkakedvét fokozzuk, megelégedetté s így boldoggá tegyük.

Tessék itt van mellékfoglalkozásnak a selyemtenyésztés. Aránylag könnyen elérhető, szép jövedelemmel biztat s kevés kockázattal jár.

Mi lenne Magyarország selyemtenyésztéséből, ha nemcsak a törvényhozás, de a társadalom minden rétege pártfogásába venné? Micsoda fényes eredmény, gyógyulási tünet lenne az, ha a ferde irányú szociális tanok által ütött száz meg száz vérző sebet a selyemszálak antiseptikus kötőszereivel kötözhetnénk be? Ha a nagy Bezerédj István és Csapó Dániel példájára minden földesur eperfát ültetne cselédjeinek? Ha az utak mentének eperfákkal való beültetését nemcsak jóakarát sugalmazná, de országos törvény rendelné el? Ha minden bérlő epreskertnek hasítana ki pár hold területet s minden családos alkalmazottjának tíz-husz szederfát is adna ráadásul a szűkös konvenczióhoz? Micsoda ünnepe lenne az, ha nem csak a madárnak, a fáknak, de a kis selyembogárnak is meglenne a maga — ünnepe napja?!

Igen, csak lomb kell, áldott szederfalomb, s nem fog megfogyni a tenyésztők száma, nem lesz majd panasz a gubóbeváltáskor, a szegény emberek takarodásakor, árnyékot tart majd az a szelid fa a legforróbb napokban, még így aratáskor is, amikor a lelketlen izgatók égő csóvával járnak s az elégedetlenség tüzes üszkét dobálják az egyébként békés és Istenébe bizó magyar nép lelkébe . . .

B.

## Emléket Béri Balogh Ádámnak!

A magyar nemzet szabadság harcainak emlékeit a mostani nemzedéknek nemcsak szívében és elméjében kötelessége megőrizni, hanem külső jelek által is tanujelét kell adnia, hogy a nemzeti hősök emléke, a kiknek önfeláldozó szabadság szeretete, hősi elszántsága mentette meg Magyarországot a végpusztulástól, élénk emlékezetében van minden magyarnak. Tanujelül annak, hogy a hősök iránti emlékezés és kegyelet a mai nemze-

dékben sem halt ki, kell, hogy az ezekre emlékeztető helyeket, a jelenkor nemzedéke szoborral, emléktáblával vagy emlékoszloppal jelölje meg, emlékeztetve mindenkit a nagyokra, a kik, mint e nemzet hű és lelkes fiai, teljes életükben csakis a hazát és annak szabadságát szolgálták.

A szekszárdi határban van egy százados szilfa, a mely II. Rákóczi Ferencz szabadság harczára emlékeztet, ez az úgynevezett Balogh-fa, Csatáron.

A hagyomány azt tartja, hogy Balogh Ádám, a hős kuruczvezér itt fogatott el egy szerencsétlen csata után a labanczok által s innen vitték fel Budára, ahol hősi halálát lelte. Ezen helyet eddig egy százados szilfa jelölte meg. De ezt a szilfát az idő és annak viszontagságai nagyon megviselték már, oly annyira, hogy ma csakis a csonka törzse van meg egy ággal; rövid idő kérdése és ezen jelző fa eltűnik a föld színéről és akkor a helyet nem fogja jelölni semmi.

En abban a meggyőződésben vagyok, hogy ezt a helyet Szekszárdnak és a vármegye közönségének emlékoszloppal kell megjelölni, nehogy a százados fa eltűnésével, az utó-nemzedéket semmi se emlékeztesse a nagy idők nagy embereire.

Ismerve Szekszárd hazafias dolgokért lelkesülő közönségét, tudom, hogy ezen emlékoszlop ügyét is szeretettel fogja fölkarolni és rövid idő alatt össze fogja gyűjteni azt a csekély pénzt, a mibe az emlékoszlop kerül, hogy mire az idő végez az emlékfával, egy maradandó oszlop hirdesse a hazáért meghalt szabadsághős emlékét.

Tisztelt szerkesztő ur, ezért arra kérem, legyen szives igénytelen soraimnak becses lapjában helyet adni és a begyűlendő pénzet elfogadni és megőrizni az ideig, még az ige testté lehet.

A másik két helyi lap szerkesztőségét pedig fölkérem, hogy legyenek szivesek indítványomat szeretettel fölkarolni és az olvasóközönségük által hozzájuk juttatott pénzt összegyűjteni.

Mellékelve van szerencsém erre a célra tisztelt szerkesztő ur kezeihez öt koronát megküldeni.

Egy szekszárdi polgár.

\* \* \*

Városunk egy köztisztelőben álló, tekintélyes polgárának kurucz-magyar szívvvel írott felhívását örömmel olvastuk és adjuk tovább. Béri Balogh Ádámnak, a hazafiság puritán vértanujának, Rákóczi birneves dandárnokának neve fénye, dicsősége nemcsak vármegyénknek, de az egész hazának, méltó tehát reá a nagy hős, hogy emléke maradandóbb alkotással is megörökíttessék. Hisszük, ez nem is ütközik semmi nagyobb nehézségbe. Tolnavármegyénél 619 kor. 39 fillért már kezelnek is erre a célra, ami hiányzik, bizonyára siet majd a nagy közönség a maga filléreiből összerakni. A czikk írója által beküldött 5 koronához hozzácsatoljuk a magunk 5 koronáját is, egyuttal szivesen vállalkozunk, hogy a hozzánk érkező összeget a Tolnavármegye által kezelt alaphoz leendő csatolás végett illetékes helyre juttatjuk.

### Még egyszer a szekszárdi tűzoltás.

A legutóbbi időkben Szekszárdon előfordult tüzesetekkel foglalkozó hírlapi közleményekből megütközéssel tapasztalhatta mindenki, hogy tűzveszély esetén itt, Szekszárdon, nem a felebaráti szeretet irányítja a segítségre egyébként is köteles lakosság működését, hanem annak latolgatása, hogy a

károsult milyen vallásu, milyen politikai pártállásu s különösen — a mint a legutóbbi tüzesetnél ennek kifejezés is „adódott,“ — hogy a legutóbbi képviselőválasztásnál az illető kire adta szavazatát?

Ez az emberi gyengeségnek, hogy ne mondjam a felebaráti szeretet legteljesebb hiányának oly kiáltó példája, mely sokak megütközését a legjogosabban kelti fel, s mely az elítélésre a legteljesebb mértékben méltó, s mint köztekintetekből káros, a leg-sürgősebben orvosolandó.

Megadotott a mód sokaknak arra, hogy e bajok orvosai legyenek; különösen az összes felekezeti lelkészeknek, a különböző — a jótékonytápot ápoló — egyesületeknek, testületeknek, városunk vezetőinek; sőt ez utóbbiaknak nem csak a társadalomban őket megillető szerepkörben, de hivatalos teendőikből kifolyólag is, mert hiszen ott van a vármegyei tűzrendészeti szabályrendelet, a mely szerint: „A tűz kiütése esetén a rendes tűzoltókön (Szekszárdon az önkéntes tűzoltókön) kívül köteles a közönségnek összes egészségi és testi képesség szerint arra alkalmas lakossága, a mennyiben elfogadható okból akadályozva nem volna, a tűznél a tűzriadó hallatára azonnal alkalmas oltó szereivel és fogataival megjelenni és a tűzoltásnál a helyhatóság rendelkezéséhez képest közreműködni.“ Ott van ezen szabályrendeletnek egy másik szakasza, a mely szerint a szabályrendeletbe ütköző események, mulasztások kihágásnak minősíttetnek és büntetettek. Ha tehát a város lakossága — felebaráti szeretetből — (melynek minden törvénynél erősebben kellene mindenkit kötelezni), nem igyekszik a tűz eloltásánál közreműködni, szorítani kell arra a szabályrendelet szigorú végrehajtása útján; s akkor nem fogják a szekszárdi lakosok a szekszárdi tüzek eloltását az alsónyékiekre bízni.

De természetes dolog másfelől, hogy az idézett szabályrendelet idézett szakaszainak szigorú végrehajtása csak ott indokolt, a hol módjában van a lakosságnak a tűz kiütéséről tudomást szerezni; legyen tehát a tűzjelzés gyors és olyan, hogy azt mindenki meghallhassa; hogy pedig a tűznél megjelenők a károsult elleni — bármely alapu — ellenszemből az oltást ne az alsónyékiekre bízzák, legyen jelen a rendőrhatalóság képviselője, s ott kötelességéhez képest rendelkezék; ne a rendőrlegénység képviselje a rendőrhatalóságot, mert annak — t. i. a rendőrlegénységnek — tagjai a rendőrök, a mikor önálló rendelkezéssel különben sem bírnak, ugyan nem fogják a sógor, koma, atyafi ellen a kihágási feljelentést megtenni.

Értesülésünk szerint a város tűzrendészeti szabályrendelete most készül; ezen szabályrendeletben kell részletesen a város lakosságának a tűzoltásnál megkívánható kötelességét — egyebek mellett — felsorolni; mert mindent, még a vízfordást is, az önkéntes tűzoltóságra bízni képtelenség még akkor is, ha a tűznél nem 16, de 50 tűzoltó jelenik is meg; hiszen még ily számú tűzoltónak is akad taktikus, tervszerű dolga a csak egy épületre kiterjedő tűz alkalmával is.

A városi tűzrendészeti szabályrendelet megalkotásánál természetesen a helybeli tűzoltóság gyakorlati tapasztalatai a tűz elleni védekezésnél, tűzoltásnál stb. semmi körülmények között nem mellőzhetők, s a szabályrendelet igen elhibázott lenne, ha az a helyi viszonyokat figyelembe nem véve, az adott sablon szerint alkottatnék meg, mint a vármegyei községek legnagyobb részének tűzrendészeti szabályrendelete. S mert a szabályrendelet-tervezet miniszteri jóváhagyás előtt még az országos tűzoltó szövetség választmányának, mint a m. kir. belügyminisz-

ter véleményező szakközegének elbírálása alá kerül, czélszerű lesz a szabályrendelet oly szakszerű és alapos kidolgozása, hogy az pótlásra ne szoruljon, s városunk lakosságának érdekét a szabályrendelet hiánya ne veszélyeztesse.

### A jegyzők fizetésének kiegészítése.

Vármegyénk községeknek jegyzői vég-tére hozzájutnak azokhoz az igazán foghoz vert garasokhoz, amelyek őket a fizetésrendezésből kifolyólag megilletik. Igaz, hogy a pénz mindenkor, még utólagosan is jól esik, de mégis csak kellene kitalálni a miniszteriumnak valami okos módot arra nézve, hogy az amugy is szerényen dotált jegyzői kar, előre járó illetményét ne csak így hónapok mulva, de a kellő időben megkaphassa. Ami nézetünk szerint semmi különösebb értelme nincsen annak, ha már a jegyzői fizetések közgyűlésileg amugy is meg vannak állapítva, hogy a fizetékiegészítés kiutalásához szükséges kimutatásokat a vármegyei közgyűlések csiga vasutján expedialjuk fel a miniszterhez. Mi szükség van arra, hogy ezek a kimutatások a vármegyei közgyűlésen kétszer is tárgyalás alá kerüljenek? Nem expedialhatja azokat az alispán közvetlenül? Vagy inkább miért nem folyósíthatja ugyancsak ő azt a pár garast, mint például a pénzügyigazgató az ő tisztviselőinek fizetésemelését; hát nem áll az alispán rendelkezésére amugy is a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség? Bizony elég lenne azokat a kimutatásokat utólagos revízió végett is felterjeszteni a miniszterhez. De hát szegény vármegye nem tehet róla, ha így lett — megegyeszerítve. A jegyzői karnak állana érdekében lépéseket tenni az iránt, hogy a fizetési többlet kiutalása onnan felül az észszerű eljárás rendes medrébe tereltessek.

Egyébként a belügyi számvevőség lelkiismeretes munkát végzett. Tüviről-hegyire megvizsgálta az igény jogosultságot. Ennek alapján a belügyminiszter a következők kiemelésével eszközölte a kiutalványozást:

1. Janosits Károly és Matzon Béla szekszárdi jegyzők korpótlékát, valamint az állampénztárból kiutalandó illetmény többletükét felemelte. Janositsét 96-ról 128 koronára, Matzonét 137 kor. 66 fillérről 194 kor. 66 fillérré.

2. Nikitits Imre ugyanottani jegyző, szolgálati idejének kezdő pontját 1894. évi november 12-ében állapítja meg. Egyuttal korpótlékát és illetmény többletét szintén fölemelte 150 koronáról 200-ra. (Ezek azonban tévedésen alapulnak, mert a vármegyénél a leíró elfeledte a jegyzet rovatba beírni, hogy Szekszárd 1905. okt. 1-től rendezett tanácsu város, így az eredeti összeg a helyes, mert nevezett jegyzők fizetésük kiegészítését, okt. 1-től nem az államtól, de a várostól igényelhetik. A szerk.)

3. Schleining Lajos mórággyi jegyző és Horváth Zoltán ugyanottani helyettes jegyző illetmény többletét megállapította ugyan, de a kiszolgáltatás függőben marad. Felvilágosítást kíván arra nézve, hogy mi tette szükségessé Schleining Lajos helyettesítését.

4. A dunaföldvári járás jegyzőinek és segédjegyzőinek fizetés kiegészítését összesen 8810 kor. 83 fillérben állapította meg.

5. A Brenner Mihály gerjéni, Grelinger János simontornyai, Zarubay Ferencz ugyanottani, Glöckner János udvari, Hekinger József felsőnyéki, Keszler Károly könyii, Németh Géza magyarkeszii, Hegedüs Mátyás pinczehelyi, Kerbolt Károly regölyi és Csukly Gyula ugyanottani segédjegyző fizetés kiegészítését.

**Sirolin**

Emeli az étvágyat és a testsilyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza**  
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mínt hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

**„Roche“**

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárhárban. — Ára tvegenként 4.— korona.

szítésére felvett összegeket helyben hagyta. A kiszolgáltatás azonban függőben marad, amíg fel nem terjesztik hozzá az I. A) kimutatást, amely alapján a nevezettek fizetése megállapítható lesz.

6. Szóják Lajos bölcskei adóügyi jegyzőnek a fizetés-kiegészítés folyósítása iránt beadott kérvénye a kiutalással tárgytalan lett. Részére különben 654 korona állapított meg.

7. Schulteis Henrik keszöhidegkuti jegyző szolgálati idejének kezdőpontját 1886. évi szeptember 30-ra teszi. Halmi Tivadár 1892. április 30., Schaad Vilmosé 1903. decz. 5., Elszász Gyula irnoké 1888. szept. 1-re helyesbített.

8. Greifenstein István medinai segédjegyző anyakönyvi tiszteletdíját 6 kor. 66 fillérről 11 kor. 66 fillérré emelte föl. Illetménytöbbletét pedig 93 kor. 34 fillérről 88 kor. 34 fillérré szállította le. Az illetménytöbblet kiutalása függőben marad, míg erről kimutatás fel nem lesz terjesztve.

9. Ludvig József nagyszékelyi főjegyző részére — az állam terhére 400 kor. korpótlék és 160 kor. anyakönyvi tiszteletdíj lett megállapítva és így 400 korona illetmény többlet tarthat igényt.

10. Günther László bedegi jegyző 1241 korona összáradósága után 359 kor. fizetékiegészítésre és szolgálati évei alapján 91 kor. 67 fillér korpótlékre, vagyis összesen 450 kor. -67 fillér illetménytöbblet tarthat igényt.

11. Kálmán Mór nagyszokolyi főjegyző kérelmét, hogy részére 1904., 1905. és 1906. évre 12 kor. kiegészítést állapítson meg, 1905-re teljesítette. 1904-re nem tarthat igényt, 1906-ra csak ezután lesz megállapítva.

12. Hegedüs Mátyas nagykönyvi segédjegyző illetménytöbbletét 22 kor. 66 fillérről 16 koronára szállította le.

13. Busbach Jenő elhalt pinczehelyi jegyző illetménytöbbletét 90 koronáról 110-re emelte föl.

14. A „Tolnavármegye községi kör és segédjegyzői egyesületének“ kérelme, melyet Purth Adolf egyleti elnök adott be — a kiutalványozással tárgytalan lett, mivel azt kérelmezte.

15. Ezek előrebocsátása után a következőket mondja szőszereint a miniszteri rendelet: „Mindezek alapján az állampénztárból kiutalandó illetmény többletek végösszege ezimén a vármegye által előirányzott 45,756 kor. 19 fillért 46,089 kor. 20 fillérré emeltem fel. Ez utolsó összegnek a belügyi tárczából a vármegye megfelelő szaknaplójába leendő átszámolására, nemkülönben az ezen összegezés s a folyó évi márczius hó 26-án 32088/906. számú itteni rendelettel már kiutalványozott 46,916 kor. 80 fill., között mutatkozó 827 kor. 60 fillérnek az előírásból leendő törlésére a székszárdi adóhivatalt egyidejűleg utasítottam. A vármegye közönségének pedig a 32,088/1906. számú rendelet kapcsán most már megadom a felhatalmazást, az említett állami javadalmazásnak az érdekelték részére a 77,500/1904. számú körrendelet 15 §-ában előírt eljárás szerint leendő kiszolgáltatására.“

Arra az esetre pedig, ha egyes községi és körjegyzők, illetőleg segédjegyzők időközben felvolnának függesztve, azt mondja a miniszter, hogy abban az esetben sem korpótlékre, sem pedig fizetékiegészítésre nem számíthatnak. Továbbra is azon ellátásra van igényük, melyet a felfüggesztés alkalmával élveztek. De azért a fizetékiegészítésre szerzett jogaikat nem veszítik el.

A fizetékiegészítésben az 1904 évi XI. t. cz. életbe lépése után alkalmazott segédjegyzők közül ezen törvény 3 §-a szerint csakis jegyzői minősítéssel bíró egyének részesülhetnek. Erre az utalványozó alispánnak különösen ügyelnie kell.

A pénzügyi igazgatósági számvevőség egyébként Ferdinánd János számellenőr és Falvay József számtiszt fokozott munkássága folytán már elkészítette az utalványokat úgy, hogy a jegyzők azonnal megkapják illetményeiket.

Fizetés kiegészítésben a következők részesülnek:

Kardos István Alsónána	514—	Kor.
Mező László Alsónyék	240—	"
Purth Adolf Bata	2—	"
Sörös Gyula Bata	776—	"
Hebrong Mihály Bata	200—	"
Erdős Gábor Bata	65-50	"
Ollé Mihály Bata	340-50	"
Taffner Zuárd Bata	860—	"
Wirth István Bata	270—	"
Simon Lajos Dees	460—	"
Simon Ferenc Dees	200—	"
Zsigmond Elemér Harcz	500—	"
Pápay István Mös	666—	"
Huszár Pál Ocsény	760—	"
Spehár Adorján Ocsény	200—	"
Virányi Károly Agárd	420—	"
Csöry Ferenc Agárd	230—	"
Janosits Károly Srekszárd	128—	"
Matzon Béla Szekszárd	194-66	"
Nikitits Imre Szekszárd	200—	"
Kliegl Béla Tolna	340—	"
Roboz János Tolna	700—	"
Molnár Dezső Várdomb	270—	"
ö.zv. Vagner Józsefnének (volt várdombi jegyző)	690—	"
Takács Gyula Dunaszentgyörgy	395—	"
Thury Sándor Dunaszentgyörgy	800—	"
Tóth Kálmán Fadd	355—	"
Babay Géza Gerjen	32—	"
Linka Ottmár Gerjen	240—	"
Várkonyi Iván Gindlicsalád	240—	"
Várkonyi István Gindlicsalád	200—	"
Sorok Dezső Kajdaes	200—	"
Horváth Zoltán Apar	58-34	"
Helfenbein Dániel Apáti	583—	"
Koch József Bonyhád	400—	"
Erdős Pál Bonyhád	200—	"
Gáspár Endre Czikó	200—	"
ifj. Rumi Imre Izmény	200—	"
Till Lajos Kisveje	180—	"
Ugrody Jenő Kakasd	180—	"
Brogli József Maza	135—	"
Mathis Andor Maza	133-33	"
Mess József Maza	26-67	"
Förny Aladár Tevel	200—	"
Horváth Ernő Váralja	304-60	"
Kenesei Vilmos Bikács	211-48	"
Kurcz Béla Böleske	734-86	"
Bojak Lajos Böleske	654—	"
Béres Miklós Böleske	232—	"
Huber Ferenc Dunaföldvár	400—	"
Volf Ferenc Dunakömlőd	415-33	"
Valics Alajos Dunakömlőd	260—	"
Pesthy Ferenc Györköny	160—	"
Decsi Béla Madocsa	480-40	"
Réber Béla Madocsa	230—	"
Gungl József Nemetkér	415—	"
Szalay György Nemetkér	360—	"
Bokus József Nagydorog	776-68	"
Stollár József Nagydorog	160—	"
Takács Gyula Paks	600—	"
Fugert Károly Paks	700—	"
Kelemen Viktor Paks	300—	"
Lemle Béla Györköny	160-75	"
Nagy József Diósbény	791—	"
Hölezl Antal Felsőána	440—	"
Grünvald Gyula Belecska	40—	"
Balog János Gyöng	800—	"
Veil András Gyöng	400—	"
Fiedler Gyula Hőgyész	500—	"
Nagel János Hőgyész	200—	"
Ritter Béla Kalaznö	542-50	"
Schultheisz Henrik Keszöhidegkut	595-67	"
Glöckner Béla Kéty	546-66	"
Györe István Kisszékely	518-66	"
Grünvald János Kistormás	771—	"
Hesz Lajos Kölesd	127—	"
Kálmán Endre Kölesd	360—	"
Rittinger János Mucsi	260—	"
Ruppert Henrik Miszla	394-74	"
Schád Vilmos Murga	282—	"
Ludvig József Nagyszékely	525-80	"
Velther Dániel Nagyszékely	339-70	"
Lestyan Dezső Pálfa	660—	"
Györe Pál Sárszentlőrinc	219-82	"
Albrechtovics Imre Szakadát	557-50	"
Marsca Gyula Szarazd	526-66	"
Oravszky László Némédi	356-50	"
Döring Frigyes Udvari	508—	"
Pesthy József Uzdorjád	440—	"
Linde Gyula Varsád	503-68	"
Farkas György Mucsi	512—	"
Günter László Bedeg	450-67	"
Somogyi Vilmos Bedeg	120—	"
ifj. Arany Károly Felsőireg	255—	"
Névény Árpád Felsőireg	800—	"
Jenvay Kálmán Felsőireg	200—	"
Szabó Zoltán Koppányszántó	44—	"
Varga Lajos Koppányszántó	160—	"
Kálmán Mór Nagyszokoly	12—	"
Lagler Sándor Nagyszokoly	760—	"
Reizner Béla Nagyköny	185—	"
Hegedüs Mátyas Pinczehely	16—	"
Delé Gyula Ozora	300—	"
Réber Ferenc Ozora	400—	"
Szilli Alajos Paári	795—	"
Zsigmond Gyula Pinczehely	180—	"
Busbach Jenő Pinczehely (özvegye)	110—	"
Keszler Károly Kánya	33-33	"
Csukly Ignác Szakály	24-80	"
Scherer Gyula Tamási	500—	"
Blochinger Endre Tamási	400—	"
Bekő Elek Tengőd	370—	"
Illés Gyula Döbrököz	7—	"
Bence Miklós Döbrököz	900—	"
Bakán István Döbrököz	400—	"
Kiss Pál Gyulaj	268—	"
Zabján József Gyulaj	600—	"

Laskó Dezső Kocsola	334—	Kor.
Stokinger János Kocsola	200—	"
Ványek Béla Kurd	36—	"
Györffy Zoltán Kurd	640—	"
Fehér Imre Nak	113—	"
Binder Endre Nak	300—	"
Szemenyei Mihály Dombóvár	400—	"
Arany János Dombóvár	400—	"
Csukly Béla Szakacs	400—	"

## A simontornyai járás jegyzői egyesületének közgyűlése.

A simontornyai járás jegyzői egylete f. hó 16-án Sárszentlőrincen közgyűlést tartott. A jegyzőkre és községi közigazgatásra sok fontos ügyet tárgyaltak ott, azért egész terjedelmében közöljük a rendelkezésünkre bocsátott jegyzőkönyvet:

### Jegyzőkönyv.

Felvétetett Sárszentlőrincen 1906. évi június 16-án a simontornyai járás jegyzői egyesületének rendes közgyűlésén. Jelen voltak: *Ludvig József* egyl. elnök, *Bereczk István* alelnök, *Györe Pál* pénztárnok, *Györe István*, *Schaad Vilmos*, *Grelinger József*, *Balogh János*, *Velther Dániel*, *Pesthy József*, *Ritter Béla*, *Várkonyi Imre* és *Oravszky László* egyl. jegyző.

Ludvig József elnök a közgyűlést megnyitván, jegyzőkönyvhitelítőkül felkéri Györe István és Velther Dániel egyl. tagokat s egyleti jegyző felolvassa a következő elnöki jelentést:

#### Tisztelt Közgyűlés!

Alapszabályaink 19 §-a alá foglalt rendelkezés alapján egyesületünk közállapotaira vonatkozó évi jelentésemet van szerencsém a következőkben előterjeszteni.

A múlt évi július hó 17-én megtartott évi rendes közgyűlésünkben előterjesztett évi jelentésemben, megemlékeztem arról, hogy az 1902. év végéig felszaporodott tagsági díjakkal még 4 egyen volt hátralékban.

Ezek a hátralékok azonban a végrehajtási eljárás folyamán most már befolytak.

*Döring Frigyes* nyugdíjaztatásának kimondásával a községtől járó fizetése be lett szüntetve és ma sem onnan fizetést, sem nyugdíjat nem húz.

Ez méltánytalanságnak látszik. Mert ha a felelbezés elfogadtatik, a korábbi állapotot fenntartandónak vélem, mindaddig, míg a felelbezés sorsa el nem dől.

Az ilyen eljárás azután elég alkalmas arra, hogy az illetőt képtelen helyzetbe, a nélkülözésekbe kergesse, családostul együtt.

A járás területén halálozás, vagy más rendkívüli esemény folytán kartársaink között változás nem állott be.

Egyesületünk szaktevékenységéről is számolni kellvén, jelentem, hogy az illetőséget vesztett vagy szerzett egyénekéről szóló nyilvántartásoknak évente egyszer való bejelentése, valamint a községi közmunkára és az ebadóra vonatkozó lajstromoknak egy-egy példányban való készítése iránt főszolgabíró úrhoz, illetőleg alispán úrhoz tett előterjesztésemnek eddigelő fogamatja nincs. Rése volt ebben a magam hosszabb idejű betegeskedésének, de ugyancsak nagy része volt annak a nyomott hangulatnak is, a melyet politikai viszonyaink, az alkotmányért folytatott küzdelem, a mellett magasabb közigazgatási tisztviselőink bizonytalan helyzete teremtettek.

Ez az állapot nem mutatkozott alkalmasnak azután arra sem, hogy a marhák egészségi állapotának igazolása körül mutatkozó hivatali képtelenség megszüntetését célzó kérvényta földmívelésügyi minisztériumhoz felterjeszthetjük volna.

A mint azonban lehetséges lesz, tisztiterkekeztet összehívását fogjuk kérelmezni, a melyen módjában lesz kartársainknak ezekkel a dolgokkal foglalkozni.

Múlt évi közgyűlésünkben jelentettem azt is, hogy a községjegyzői fizetések kiegészítése iránt alkotott 1904. évi XI. t. cz. végrehajtása iránt kiadott utasítást kísérő belügyminiszteri rendelet (Rendeletek tára 1904 évi 853, 854 lap) a vármegye kő-

zönségére bizta, hogy a fizetések javításával és a korpótlékokkal emelkedő illetményeknek megfelelően, a magasabb nyugdíjak fedezéséről a vármegyei szabályrendelet módosításával gondoskodik.

A vármegyei községjegyzői egyesület kezdeményezésére vármegyénk törvényhatósági bizottsága 443/905. sz. alatt hozott határozatával alkotott szabályrendeletében az eddig fennállott szabályrendeletét módosította is, mely most van kormányhatósági jóváhagyás alá felterjesztve.

A mint tehát ez a szabályrendelet jóváhagyatik, megnyílik az időközben nyugdíjazottaknak igénye a törvény életbeléptetésének idejéig visszamenőleg is.

De hálátlanná válnék állásomhoz, — a hozzánk olyannyira közel eső tárgyhöz, — ha egy általános, bár rövid visszatekintést nem szentelnék a községi jegyzők nyugdíjaztatásánál eddig fennállott gyakorlatnak, és az újabb szabállyal statuált eljárásnak.

A községjegyzői nyugdíjalapra felülgyelő választmány, a jegyzők évi nyugdíj összegének megállapításánál ugyszólván jóhiszeműleg járt el. Ez az eljárás azonban vagy a kérelmező vagy a nyugdíj alap érdekeire lehetett séreimes.

S hogy a nyugdíjalap ne szenvedjen a kérvények előkészítésénél, évekre kellett visszamenni a vármegyénél levő számfejtő könyvekben, hogy a szolgálati idő kezdetét s az állással kapcsolatos jövedelem körül beállott változásokat s azoknak szintén kezdődő idejét meg lehessen állapítani.

Ez az állapot az 1904. évi XI. t. cz. rendelkezéseire simuló nyugdíjszabályzatunk életbe léptetésével, hogy úgy szóljak, — egy csapásra meg fog szűnni.

A felsőbb hatósági jóváhagyás ideje alatt el fog készülni a jegyzőknek és segédjegyzőknek pontos törzskönyve, melynek segítségével a törvény alapján származható igények mindenkor, nehézségek nélkül megállapíthatók lesznek; a jegyzők és segédjegyzők állományában szolgálati viszonyaiban és járandóságaihoz bekövetkező minden változás pedig a főszolgabíró úr útján a számvétséggel való közlés céljából alispán úrnál be fog jelenteni.

El lehet képzelni, hogy a vármegye területén élő 176 jegyző és segédjegyző szolgálati viszonyaira, járandóságaira vonatkozó adatok összegyűjtése és rendezése mekkora munkába került.

És ezt a nagy munkát kiváló körültekintéssel és lankadatlan szorgalommal a mi kartársunk *Klimes Antal* végezte.

Szóljak-e még többet az új nyugdíjszabályzat magyarázatáról írott 10 nyomott ives munkájáról?

Vagy a jegyzői magán munkálatok iránt fennálló szabályrendelet revíziójával kapcsolatos harmadik nagy munkájáról?

Nem lehet ki nem terjeszkednem t. közgyűlés a községi közigazgatás iránt mutató változásokra, habár azok ma még csak politikai vonatkozásukban jelentenek is.

Az országos politikai pártok egyesüléséből alakított kormány feje, f. évi május 29-én a parlamentben a belügyi feladatokra nézve programját a következőkben adta elő:

A belügyi igazgatás terén a törvényhatóságok és községek erősítése, önkormányzati tevékenységük élénkítése és életképessé tétele, a választási rendszer fenntartása, úgy a törvényhatóságok és helyhatóságok, mint az állami igazgatási jogköröknek pontos meghatározása, a felmerülő vitás kérdéseknek független bíróság elé való utalása, az állami, törvényhatósági, községi tisztviselők anyagi és erkölcsi helyzetének emelése és ezek pragmatikus intézkedések által való biztosítása, a kormányzati szellem tekintetében pedig a tiszta és pártatlan közigazgatásnak biztosítása, a nép érdekeinek fokozottabb gondozása.

Ezek természetesen a törvényhozási tevékenységre vonatkozó tervek, a melyeknek egy jogállamban már teljesülteknek kellene lenniök és ha a hozzávaló feltételek meg lesznek, bekövetkezésük áldásos lenne az országra és annak alkotó részeire egyaránt. Mert az már mégis visszatetsző állapot, hogy

a természetes személy, — miveltségére való tekintet nélkül, — szabadabban mozoghasson, mint a jogi személy község.

A községi törvényben meglévő nehézség, mondhatnám, gyámolsági viszony miatt, nem tudtak a községek szociálpolitikai célokat szolgálni, ezen a réven vesztették tekintélyüket, életképességüket.

Hogy az újabb községi törvény miféle szervezeti változásokat fog statuálni, azt habár tudni nem is, de gondolni lehet és az nem lehet más, mint a jobbagysági időből reánk maradt községi szervezet gyökeres átalakítása.

A községek tehetetlenségét elég tisztán láthatjuk az alkotmányért folytatott legutóbbi küzdelemben is, a mikor az ellentálló törvényhatóságok olybá tűntek fel, mint a lábait vesztett és karjaival védekező katona.

S ugyan mi lett volna, hova jut ez az ország, ha a választási rendszer nyomán tisztviselőink közelebb nem érezték volna magukat választóikhoz? Nincs is tán olyan messze az idő, a mikor bizonyosokká leszünk a felől, hogy a választási rendszer mellett lehet jó közigazgatást teremteni, csak legyen meg azok a garanciák, melyek a közigazgatási tisztviselőt eljárásában az ellentétes erős érdekekkel szemben is megvédelmezik.

Jelentem továbbá, hogy a mai közgyűlésünkre kifizetett tárgyakat f. hó 9-én Uzdón megtartott választmányi ülésünkön előkészítettük, ugyanakkor egyesületünk házi pénztáráról valamint az ösztöndíj alapról vezetett 1905. évi számadásokat is megvizsgáltuk.

A rendben talált számadás szerint:

I. A házi pénztárnál készpénzben 302 korona 38 fillér, követelésbeli hátralék 30 korona — fillér. Összesen 332 kor. 38 fillér. — II. Az ösztöndíj alapról készpénzben 113 korona 30 fillér, követelésbeli hátralékban 2164 korona 77 fillér. Összesen 2278 korona 07 fillér mutatkozik.

Bátor vagyok ezzel összefüggőleg bejelenteni, hogy a Fonciére pesti biztosító intézet az 1905. évben a járás területén kötött újabb biztosítások utáni jutalék címén 13 korona 22 fillért, a tolnanémedi-i községi hitelszövetkezet 5 koronát juttatott kezeinkhez, a nagyszékelyi anyakönyvi hivatalban kitett perselyben pedig 3 korona 47 fillér folyt be, így tehát 21 korona 69 fillért tesz ki azaz összeg, mellyel az alap, kamatain kívül gazdagodott.

Mindezek után kérem a tisztelt közgyűlést, hogy jelentésemet tudomásul venni és felhatalmazást adni szíveskedjék arra nézve, hogy a Fonciére pesti biztosító intézet és a tolnanémedi-i községi hitelszövetkezet adományát az egyesület nevében megköszönhessem.

— Folytatjuk. —

## VÁRMEGYE.

### A vármegyei utfelügyelők.

Az alispán a földmunkával fentartott törvényhatósági közutak felügyeletére 1906-ra a következő megyebizottsági tagokat kérte fel s kezükhöz utfenntartásra az alábbi összegeket folyósította:

1. A szekszárd—simontornyai közutnak a simontornyai járás határáról Sárszentlőrinczig terjedő szakaszára Sass Lászlót (567 K).

3. Simontornyától Czece község határáig Lóvi Ignácot.

4. A szekszárd—lengyeli közutra dr. Sztankovánszky Imrét (1015 K).

5. A bonyhád—zombaira Szentiványi Miklós főszolgabíró. (201 K 50 fill.)

6. A tamási—darányi kiépítetlen közutra Kovarcz Józsefet.

7. A felsőíreg—kánya—tabódira Kovarcz Józsefet. (950 K 50 fill.)

8. A paks—sárszentlőrinczire Rassovszky Juliánt (500 K).

9. Ugyanazon közut 10—13 km. szakaszára Széchenyi Domokos gróft (155 K).

10. A varsád—uzdira Pesthy Endrét (591 kor. 50 fill.)

11. A högyész—dombóvárira Jeszneszky Andort. (1393 K 50 fill.)

12. A paks—költsdi első szakaszára Szeniczey Gézá (450 K).

13. Ugyanazon közut II. szakaszára Bernrieder Józsefet (378 K 50 fill.)

14. A paks—németkérre Kovács S. Endrét. (698 K 65 fill.)

15. A gyöngy—högyézi közutra a csiesői elágazás felől kezdődőleg Bévárdy Lajost (490 K).

16. A lengyel—kurdira Gróf Apponyi Sándort. (509 K 50 fill.)

17. Böleske községet az államvasutal összekötő közutra Hanzély Jánost (450 K).

18. A tamási—dombóvári közut Tamásitól Nagykönyig terjedő szakaszára Reizner Bélát. (396 K 50 fill.)

19. Ugyanazon közutnak Kocsolától Dombóvárig terjedő szakaszára Hainrikffy Pált (549 K).

20. A kónyi—szántó—törökkoppányi közutra Dr. Kammerer Ernót (550 K).

21. Az ozora—pinczehelyre Cholnoky Lajost (420 K).

22. Medinától — Szedres községben — Apáti pusztán át a hidja-apáti-i állomásig vezető közutra Bezerédj Pált. (337 K 50 fill.)

23. A Madocsától—Dunakömlődig terjedő közutra Forster Arthurt.

24. Györkönytől—Nagydorogig Kurz Istvánt (70 K).

25. A fadd—gerjenire Bartal Bélát (571 K 50 fill.)

26. A szekszárd—agárdira dr. Sztankovánszky Imrét.

27. A dunaföldvár—herezegfalvaira Forster Arthurt (317 K).

28. A kovácsi—tevel—murgaira Schweitzer Mártont (421 K 50 fill.)

29. A lápafő—szakacs—kocsolaira Nagy Istvánt (515 K).

30. A többi kiépítetlen közutak felügyeletével pedig az államépítészeti hivatalt bizta meg.

## Előfizetési felhívás.

A nagyközönség nem remélt szíves támogatása kísért rövid pályafutásunk alatt. Ezt a jóindulatot, lelkes pártfogást kérjük jövőre is.

Folyó év július elsejével új előfizetést nyitunk lapunkra.

### Lapunk előfizetési ára:

egész évre . . . 10 kor. — fill.  
fél évre . . . . . 5 " — "  
negyed évre . . . 2 " 50 "

Néptanítóknak, ha az előfizetési pénzt egész évre előre beküldik, 5 koronáért küldjük a lapot.

A hirdetést mérsékelt árakon, olcsó díjszabással közöljük.

Hátralékos előfizetőinket kérjük az előfizetési pénzek szíves beküldésére.

Hazafias üdvözléssel:

a „KÖZÉRDEK” szerkesztősége és kiadóhivatala.

## HIREK.

— Személyi hírek. Gróf Széchenyi Sándor v. b. t. t. főrendiházi alelnök, mint a delegáció tagja, e héten részt vett Bécsben az udvari ebéden. Az ez után való cerclén vele a király családi ügyekről beszélgetett.

Bezerédj Pál országos selyemtenyésztési miniszteri meghatalmazott marienbádi tartózkodásából a múlt héten haza érkezett.

— Kinevezés. Az igazságügyminiszter dr. Kramolin Gyula szekszárdi fogház orvost a kir. törvényszéki orvosi teendőket ellá-

tásával is megbizta. E kinevezés a kir. törvényszék ama felterjesztésére történt, hogy dr. *Hangel Ignác* kir. törvényszéki orvos a megszaportott orvosi teendőket egymaga el nem végezheti.

— **A »Tullpänkert-Szövetség« szekszárdi fiókja.** A Szekszárdon szervezendő „Tullpänkert-Szövetség“ fiókjának előkészítő bizottsága f. hó 27-én megalakult. E bizottság tagjai az a hölgybizottság, mely már eddig is fáradozott ez irányban, továbbá a különböző egyesületek elnökei. Az előkészítő bizottság elnöke *Döry Pálné* lett. A bizottság tagjainak feladata a Szövetkezet számára minél több tagot gyűjteni. Kívánatos, hogy a nagyközönség a Szövetkezet céljait minél tömegesebb belépéssel támogassa. A fiók megalakulása csak szeptemberben lesz.

— **Uj királyi tanácsos.** Dr. *Kohn Gábor* vármegyénk tiszteletbeli főorvosának vétét Dr. *Arányi Zsigmond* herkulesfürdői fürdő orvost ő felsége a királyi tanácsosi ezimmettel tüntette ki.

— **Esküvő.** *Pazár Dezső* a szekszárdi állami főgimnázium tanára ma délután fél 6 órakor tartja esküvőjét a szekszárdi ev. ref. templomban *Hoffmann Etelka* úrhölgygel, *Hoffmann Sándor*, alap. erdőgazdónak és neje *Mialovich Ludmilla* urnó leányával. Násznagyok lesznek *Tóth Henrik* kir. állam-építészeti mérnök és *Juszt Dezső* kir. közjegyző Husztról. Nyoszolyó leányok: *Orosz Flórika*, *Merzsegh Mariska*, *Hoffman Edith* és *Böske*. Vőfélyek *Pósch Dezső* Budapestről, *Kengyel Mihály*, *Kaposvárról*, *Serenyi József* és *Mehrwerth Árpád*.

— **Eljegyzés.** *Kiebling Béla* gyógyszerész e hó 17-én eljegyezte *Kotsis Katát* özv. *Kotsis Lajosné* szül. *Hanny Mária* leányát, Budapestben.

— **Kinevezés.** Gróf *Apponyi Géza* főispán tiszti legényévé *Büki József* simontornyai lakost nevezte ki.

— **A képviselőház bizottságaiból.** A képviselőház pénzügyi bizottsága a Horvátországgal kötött pénzügyi egyezmény előadójaul *Rátkay Lászlót* jelölte ki.

— **Személyi hír.** Dr. *Kozacek József* szekszárdi kir. alügyész f. hó 25-től 5 heti szabadságra ment.

— **Kaszinó-estély.** A szekszárdi kaszinóban dr. *Pesthy Pál* háznagy, f. hó 23-án kedélyes táncestélyt rendezett. Jelenvoltak, asszonyok: *Örffy Lajosné*, *Forster Zoltánné*, özv. *Sass Istvánné*, *Sass Lászlóné* (Uzd), dr. *Pesthy Pálné*, dr. *Török Ottóné*, *Szondy Istvánné*, *Holub Jánosné*, *Szendrey Jánosné*, dr. *Spányi Leoné*. Leányok: *Szondy Erzsike*, *Naszay Palika* és *Miczi*, *Belle* Erzsike.

— **Tullpänkert.** A június hó 4-én megtartott mulatságra jegyét utólag megváltotta dr. *Hangel Ignác* vármegyei főorvos 5 koronával, mely adományért halás köszönetét fejezi ki *Döry Pálné* elnök.

— **Primitcia.** *Frának Lajos* Dömötör eziszt. r. tanárt, *Frának János* népbanki helyettes igazgató és ipariskolai rajztanító fiát *Hornig Károly* veszprémi püspök f. évi július 2-án szenteli fel Zirczen áldozó pappá, a felszentelt fiatal lelkész ugyanott július hó 17-én fogja első szent miséjét az Urnak bemutatni.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter *Gorzó János* szekszárdi törvényszéki telekkönyvi betétszerkesztő telekkönyvezetőt, jelenlegi alkalmazása helyén a IX. fizetési osztály 3-ik fokozatába, telekkönyvi betétszerkesztő telekkönyvezetővé nevezte ki.

— **Nyomdászok mulatsága.** A szekszárdi könyvnyomdászok július 1-én, a Mutsenbacher kertben tartandó mulatságának sikere érdekében az ügybuzgó rendezőség fáradhatatlanul munkálkodik. A falragaszokon hirdett konfetti csatán, szerpentin dobáson, világpostán, a gyorsrajzoló felléptén, amerikai nagyvásáron és egyéb mulattató látványosságokon kívül a rendezőség nagy tombolát is rendez. A sikerültnek ígérkező mulatság d. u. 4 órakor kezdődik; belépődíj 80 fill., családjegy 2 K.

— **Tűzoltói tanfolyam.** A magyar országos tűzoltó szövetség szaktanfolyamot tart a nyáron Budapestben, mely augusztus 1-én kezdődik és 19-ig tart. Alkalmat és módot

akar adni ezzel a szövetség a tűzrendészet és a tűzoltás iránt érdeklődőknek, hogy rövid idő alatt és kevés költséggel a tűzoltói szakmában kiképeztessek magukat Tanfolyamhallgató lehet minden 18—42 éves fedhetetlen előéletű férfi. Minden hallgató látogatási bizonyítványt kap arról, hogy az előadásokat és gyakorlatokat a megállapított tanterv szerint miként látogatta. Ez azonban minősítést nem képez, csak arra jogosít, hogy tulajdonosa egy évi tűzoltói gyakorlat után tiszti vizsgára jelentkezhessek. Hogy minél sikerültebb legyen a tanfolyam, maga a szövetség 40 hallgatónak a saját költségén leendő elhelyezéséről gondoskodik. Összesen 50 hallgatót vesznek fel. A jelentkezés a magyar országos tűzoltó szövetség elnökségéhez (Budapest VII. kerület, kerépesi-ut 38) intézendő.

— **Halálozás.** Egy nagy műveltségű urinő hunyt el a napokban Pancsován: *Hoffmann Keresztélyné* *Weber Mária*, *Wigand Jánosné* urnó édes anyja. A derék ur asszony általános szeretetnek örvendett; fiatalabb éveiben költészettel is foglalkozott, kiadva egy kötet költeményt, utóbb pedig a társadalmi téren szerzett általános elismerést és közbecsülést. Rendkívül sokat fáradozott a pancsovai gazdasági kiállítás egyik osztályának rendezésén is. Ebből az ügyből kifolyólag az elmúlt pénteken még vidékre kocsizott, de az nap éjjel agyszélhűdés érte s 24-én reggel 2 órakor 63 éves korában befejezte munkás, tevékeny életét. Temetése e hó 25-én volt óriási részvét között. A gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki:

Mélyen szomorodott szívvel adjuk tudtára összes rokonaink és ismerőseinknek, hogy a forrón szeretett, felejtethetlen feleség, anya, testvér, nagyanya és anyós *Hoffmann Keresztélyné* szül. *Weber Mária* f. é. június hó 24-én reggel 2 órakor, rövid szenvedés után, életének 63 ik évében jobblétre szenderült. A drága halott földi maradványai f. é. június 25-én, hétfőn délelőtt 10 órakor fognak az ág. ev. egyház szertartásai szerint az ág. ev. sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Pancsova, 1906. június hó 24-én. Elete áldás volt, emléke áldott! A gyászoló család.

*Forster Melanie* úrhölgy, *Forster István* jószágigazgató, tabódi földbirtokos és *Forster Gizella*, dr. *Kardos Kálmán* kir. törvényszéki elnök nejeinek testvére f. hó 25-én elhunyt Pusztatabódon. Nagyszámú rokonság s a környékbeli intelligenciája osztatlan részvéte mellett f. hó 27-én helyezték örök nyugalomra a zombai családi csirboltban. A család gyászjelentése a következő:

*Forster István* a saját, úgy a nővére, *Kardos Kálmán* szül. *Forster Gizella*, ennek férje, dr. *Kardos Kálmán* kir. törvényszéki elnök s gyermekeik, *Margit* és *Mária*, valamint az összes rokonság nevében igaz fájdalommal tudatja, hogy forrón szeretett nővérük, illetve sógornéja, néjünk s rokonuk *Forster Melanie* úrhölgy folyó évi június hó 25-én d. u. 5<sup>1</sup>/<sub>2</sub> órakor Pusztatabódon a halotti szentségek ájtatos felvétele után elhunyt. A drága halott hült teteme f. é. június hó 27-én fog a délelőtti folyamán Tabódon a halottas háznál, délután pedig 3<sup>1</sup>/<sub>2</sub> órakor a zombai temetőben levő családi sírboltnál a róm. kath. anyaszentegyház szertartása szerint beszenteltetni s örök nyugalomra helyezettetni. Az engesztelő szent mise áldozat június hó 28-án d. e. 9 órakor fog a zombai, június hó 30-án d. e. 8 órakor a kisdorogi templomban az Egek Urának bemutatni. Pusztatabód, 1906. június hó 25-én. Nyugodjék békében!

Özv. *Zahratka Istvánné* szül. *Raffay Anna* f. hó 25-én szívvelhűdés következtében elhunyt. A derék, életerős asszony kinek Szekszárdon legelső hentes üzlete volt, 24-én este még ott foglalatokodott látogatót üzletében, de 9 óratájban hirtelen rosszul lett s reggeli 3 órakor meghalt. 26-án d. u. 5 órakor nagy részvét mellett helyezték nyugalomra az alsó-városi sirkertben levő családi sírboltba. Elhunytát gyászolják: *Zahratka Mária* férj. *Witzthum Károlyné*, *Zahratka János*, *Zahratka Róza* férj. *Szalay Lajosné*, *Zahratka Lenke* férj. *Horacskó Sán-*

*dorné*, *Zahratka József*, *Zahratka Teréz*, gyermekei. *Raffay Ferencz*, *Raffay János*, testvérei. *Witzthum Károly*, *Szalay Lajos*, *Horacskó Sándor* vejei. *Witzthum Annuska*, *Witzthum Erzsébet*, *Witzthum Margitka*, *Witzthum Károlyka*, *Szalay Vilma*, *Szalay Erzsike*, *Horacskó Katicza* unokái. özv. *Witzthum Ágostonné* szül. *Zahratka Lenke* sógornője.

— **Választmányi ülés.** A szekszárdi rabsegélyző egyesület ma délután 3 órakor választmányi ülést tart.

— **Esküvő.** *Klein Mór* József simontornyai tanító f. évi július hó 8-án d. u. 1 órakor Vágújhelyt, az izr. templomban tartja esküvőjét *Friedmann Belluska* kisasszonnyal.

— **A bátai tűzkárosultak segélyezése.** Még élénk emlékezetben van az a tűzvész, mely április havában Bata nagy részét elpusztította, s mely 11.968 korona kárt okozott. A károsultak nyomorán akart segíteni az alispán, mikor körrendeletben felhívta a járások főszolgabírát segélygyűjtésére. És lett is eredménye a felhívásnak: A dunaföldvéri járásban 5 korona, a völgysegíben 69 korona 50 fillér, a gyönkiben 148 korona 38 fillér, a dombóváriban 8 korona 74 fillér, a központiban 107 korona 60 fillér, a tamási-iban pedig 61 korona 76 fillér gyűlt össze. Vagyis összesen a hat járásban 400 korona 98 fillér.

— **A községi közigazgatási tanfolyamok vizsgáló bizottsági elnökeinek és tagjainak kinevezése.** Az 1906 évre terjedő hatáskörrel Pécsre a következőket nevezte ki a miniszter: Elnökké: Gróf *Benyovszky Mór* főispánt és *Kozsits Kamill* alispán, tanfolyam igazgatót. Helyettes elnökökké: Dr. *Trober Aladár* városi főjegyzőt, tanfolyami igazgató helyettest és dr. *Bajza István* kir. pénzügyigazgatót. Kérdező bizottsági tagokul: a tanfolyam összes előadói valamint a következő kültagokat: *Horváth János* körjegyzőt, *Jaskovics Vilmos* pénzügyi titkár, *Klombauer Antal* nyug. jegyzőt, *Margitai Péter* ügyvédet, *Pleininger Ferencz* ügyvédet, *Simonfay János* ügyvédet, *Stenql Ferencz* vármegyei főjegyzőt, *Szinkovics Károly* főszolgabíró, *Wanics Sándor* főszolgabíró s végül *Werner Ferencz* községi jegyzőt

— **Adomány.** Dr. *Zichy Gyula* gróf pécsi püspök a szekszárdi önk. tűzoltó egyesületnek 50 koronát ajándékozott.

— **Gondnokság alá helyezett járásbíró.** A kaposvári kir. törvényszék dr. *Tarcsay Gyula* kir. járásbíró az 1877. évi XX. t. cz. 28. §-a alapján gondnokság alá helyezte.

— **Visszarendelés.** A központi járási főszolgabíró a kivételes katonai szolgálatról hazatért *Linka Ottmár* helyettesítésére a főszolgabírói hivatalnál alkalmazva volt *Csóry Ferencz* segédjegyzőt állomáshelyére Sióagárdra visszarendelte.

— **Szabadságolás.** *Virányi Károly* sióagárdi jegyző egészségi okokból szabadságot kapott. Helyettesítésével a központi főszolgabíró *Csóry Ferencz* segédjegyzőt bizta meg.

— **Bizottsági gyűlés.** A lótenyésztési hármass bizottság gyűlése f. évi szeptember hó 12-én d. e. 9 órakor fog megtartatni Szekszárdon.

— **Kir. ügyész kirendelés.** A m. kir. igazságügy miniszter *Füstly Antal* kassai kir. alügyészt 1906. július 1-től augusztus 20-ig terjedő időre kisegítő szolgálattételre a szekszárdi kir. ügyészséghez rendelte ki.

— **Kézimunka iskola.** *Döring Frigyesné*, *Göring Frigyes* volt udvari jegyző neje, f. évi június hó 25-én, Virág-utca 495. sz. lakásán kézimunka-iskolát nyitott. Beiratások mindennap eszközölhetők. A tandíj összege havi 2 korona. Ajánljuk a szülők s érdeklődők figyelmébe.

— **Nyári mulatság.** A szekszárdi általános ipartestület július hó 8-án, a Mutsenbacher kertben saját pénztára javára tombolával egybekötött táncmulatságot tart. Belépődíj személyenkint 60 fill. Kedvezőtlen idő esetén a mulatságot 15-én tartják meg.

— **A vakok alapítványai.** A vall. és közoktatásügyi miniszter a vakok budapest. orsz. kir. nevelő és tanintézetében megüre-

sedett József nádor féle magánalapítványok I-re a kegyur jelölése alapján Verli Mátyás paksi illetőségű vak fiut nevezte ki.

— **Előléptetés.** A pécsi kir. főügyész Patai József szekszárdi kir. törvényszéki fogházórt a fogházörök részére megállapított fizetési osztály 2-ik fokozatába léptette elő.

— **Egyházmegyei gyűlés.** A tolnai ev. ref. egyházmegye f. év augusztus 2-án Szekszárdon tartja évi rendes közgyűlését.

— **Az ártézi kut.** A mindnyájunk által annyira óhajtott ártézi kut ügye ismét egy lépéssel közeledett a megvalósulás felé. Dr. Hirling Ádám városunk polgármestere kibocsátotta az ajánlati hirdetményt. Ajánlatokat július 29-ig lehet a város tanácsánál beadni.

— **Képviselő-testületi ülés.** Szekszárd r. t. város képviselő-testülete f. évi július 3-án délután 2 órakor a városháza nagy tanácstermében rendkívüli ülést tart.

— **Birtok eladás.** A tolnai uradalomhoz tartozott 900 holdas Vajka pusztát, az uradalom új tulajdonosai eladták Pollák bajai lakosnak 530 ezer koronáért.

— **Uj hitközség.** A pécsi gör. kel. válású hívek eddig a bátaszéki gör. kel. lelkészhez tartoztak. A Pécs és Bátaszék közötti nagy távolság folytán azonban a hívek lelkiügyei a bátaszéki lelkész, *Bolyarics* Szvetozár odaadás teljes munkássága dacára sem voltak teljes mértékben elintézhetők, miért is a pécsi gör. keleti hívek önálló hitközséggé alakultak s lelkészé *Beleszlin* Vladimir magyarbolyi plebánost választották meg.

— **Katonai sorshuzás.** A központi járásbeli 1885. évi születésű állításkötelesek sorshuzását f. hó 27-én tartotta meg Bajó Pál főszolgabíró Szekszárdon a városháza nagytermében.

— **Csontvázak a földben.** A szekszárdi izraelita iskola fundamentuma ásása közben két hatalmas csontvázra akadtak. Az egyik mellett két állati szarv is feküdt. Nem valószínű, hogy a Séd áradása hordta oda pár száz évvel ezelőtt.

— **Korhadat oszlopok.** A villanyhuzalokat tartó faoszlopok egyenként korhadnak. Egy a hét keddjén is kidőlt, este 10 óra után. Látványosságnak gyönyörű volt a sok szikrázó drót, de egyszer még nagy baj származik, ha az oszlopokat lelkiismeretesen meg nem vizsgálják s ki nem cserélik.

— **Közgyűlés.** A szekszárdi polgári olvasókör tegnap délután Boda Vilmos elnöke alatt közgyűlést tartott, melyen megrendelték a jövő félévben járó lapokat és az építés ügyében hoztak több határozatot. A játszótérmet és társalgót parkettel padlózzák.

— **Mulatság.** A „Tolnai Kath. Legény Egylet” július 1-én könyvtára javára, az iparosok egyletének nyári helyiségében világpostával, confetti és serpentinrel egybekötött nyári mulatságot rendez. Kezdeté d. u. 4 órakor. Belépő-díj 60 fill.

— **Vasutengedély meghosszabbítása.** A kereskedelemügyi miniszter *Tóth* Ödön szekszárdi és dr. *Tóth* István budapesti ügyvédeknek Pakstól Szekszárd—Kakasd—Zomba—Kisdorog—Tevel—Mekenyes—Mágocon át Ujdombovárig s innen Szill—Igalon át Balatonföldvárig vezetendő vasútra az előmunkálati engedélyt egy évre meghosszabbította.

— **Ismét tűz Kistengeliczen.** Tudósítónk jelenti: *Kis* Pál, Kistengelicz pusztához tartozó nyulasi majorjában f. hó 21-én délután 9 óra után ismeretlen tettesek felgyújtottak 5 kazal szalmát. A kár meghaladja az 5100 koronát. A csendőrség nyomozza a tetteseket.

— **A simontornyai ártézi kut.** A simontornyai ártézi kut furását tovább folytatják, mert úgy a földmívelésügyi minisztérium közegészségügyi mérnöki osztályának kiküldöttje, valamint a m. kir. földtani intézet szakközlegének egybe hangzó véleménye szerint a 185 méter mélységben percenként kapott 30 liter víz nem lesz állandó, mivel igen apró homok rétegből ered. Így tehát elhatározták a tovább furást s ma már 240 méter mélyre haladtak s erősen biznak, hogy végtére mégis csak megkapják a kívánt, minden tekintetben megfelelő ártézi vizet. Simontornya ritka áldozatkész lakossága va-

lóban megérdemelné, hogy siker koronázza derék vállalkozását. Az érdekes kutfurási műveletet a napokban gróf *Apponyi* Géza főispán is megtekintette, nagy érdeklődéssel tudakozódott a munka eddigi eredményéről.

— **Tűz.** Szekszárdon f. hó 26-án éjjel *Tildi* János földmives házában tűz ütött ki. Lelketlen emberek meggyújtották a ház végén álló két boglya szalmát és egy kazal szénát. A szalma el is égett, a szénába dugott üszköt azonban idejekorán eltávolították s így a széna nem égett el.

— **Kinevezés.** Az előléptetés folytán megüresedett háziszolgai állásra az alispán *Kovács* András szekszárdi lakost nevezte ki.

— **Ismeretlen hulla.** Bata község határában 21-én egy 50—60 évesnek látszó hullát fogtak ki a Dunából. Kiletét nem tudták megállapítani.

— **Bali Mihály czime.** Az eddigi állami költségvetések a hóhért *halálos ítélet végrehajtó*-nak nevezik. Az új költségvetés e helyett a *»bakó«* elnevezést használja.

— **Tűzoltók mulatsága.** A bátaszéki önk. tűzoltó testület július hó 1-én a tivoli erdőben táncmulatságot tart. A rendezőség, élén *Góczy* János parancsnokkal mindent elkövet, hogy a testület mulatsága minden tekintetben sikerüljön.

— **Botrány az utcán.** A *Munkácsi* testvérek, szekszárdi lakosok nagy botrányt rendeztek tegnap d. u. a főtéren. Az Almási féle korcsmában volt szóváltásuk egy bosnyákkal, aki nem akarta megérteni, hogy két pipáért egynek az ára is elég. Az ittas emberek a közbelépett rendőr figyelmeztetését semmibe sem vették, sőt azt tettleg bántalmazni is akarták. De a rendőrnek segítségére jöttek társai és így sikerült a házsártos testvéreket a városházára felkísérni.

— **A bűn útján.** Jobb sorsra érdemes ifju jelentkezett a szekszárdi kir. ügyészségnél s ott előadta, hogy dr. *Csomasz* Béla nevére 1100 K. értékű váltót hamisított. Megbánta azonban tettét s minthogy hibáját másként jóvá nem teheti, bűnéért bűnhődni akar, tehát letartóztatását kérte. Az ügyészség a szerencsétlen ifjut, ifj *Kollár* István szilasbalhási segédjegyzőt letartóztatta.

— **A bicska.** Legényeink valami különös hősi tettet vélnék véghezvinni, ha valami apró dolgukat bicskával intézhetik el. A héten Alsónyéken Hadi István támadta meg ifju P. Kovács Jánost s rajta sulyos sebeket ejtett. Feljelentették a bíróságnál.

— **Halálos elgázolás.** A múlt héten Budapesten a Soroksári-utczában *Patucska* Lajos 25 éves kocsis elütötte teherkocsijával *Arca* Mihály paksi születésű 65 éves villamos vasúti váltóórt, aki a kerekek alatt meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték, a vigyázatlan kocsis a rendőrség letartóztatta.

— **Gyomorbajokat és minden oly bajt,** mely erjedéssel van egybekötve, leggyorsabban és legbiztosabban a teljesen ártalmatlan „*Sirolin Roche*” gyógyítja, mely a bükfkátrány rég elismert gyógyhatásait tartalmazza annak kellemetlen íze nélkül. Méregtelen, nem izgató és jó ízű. A gyógyszerárakban kapható.

— **Tolvajlás.** *Török* Ádám helybeli jó módú földmives feleségével Harkányba ment idülésre. A míg távol voltak kamrájukból 2 tábla szalonnát és 1 sonkát elloptak. Gyanújuk a szolgájuk ellen van, mert ez a szomszédnak gazdája szalonájából kinalt ajándékba.

— **A szóváltás vége.** *Lichter* Simon bátaszéki rőföskezeskedő, szóváltásba elegyedett *Fischer* Béla ugyanottani lakossal s ennek hevében a kezeügyébe eső méterpálcával úgy fejbe vágta *Fischert*, hogy azon sulyos testi sértést ejtett.

## TANÜGYI HIREK.

### Tanítógyűlés Dombóvárott.

A „szekszárd-vidéki róm. kath. néptanító-egylet” f. hó 26-án tartotta Dunaföldvárott, szokásos évi közgyűlését, melyen a három esperességi kerülethez tartozó róm.

kath. tanítók szép számmal s a lelkészek közül is többen vettek részt. Legnagyobb számmal volt képviselve a szekszárdi róm. kath. tanítótestület, melynek egyleti működése példaképen szolgálhat a többi községek róm. kath. felekezeti tanítói előtt. A távolabb eső községek tanítói már a közgyűlést megelőző napon, hajóval érkeztek Dunaföldvárra. Elszállásolásukról az ottani vendégszerető tanítók gondoskodtak. Estefelé a Stefánia-kertben jöttek össze, hol barátságos poharazás közben élvezték a friss dunai levegőt, s a fiatalabb tanítók s tanítónők a csincs tulipánterembe vonultak fel néhány fordulóra.

A közgyűlés napján a reggeli órában diszes kocsisor szállította ki a vendégeket a dunaföldvári gazdasági ismétlő iskola nagy-kiterjedésű telepére, hol a közgyűlési program 1 pontja értelmében reggel fél 9 órakor *Butyka* Károly gazdasági szaktanító igazi szaktudással magyarázta a dunaföldvári gazdasági ismétlő iskola szervezetét, működését, a gazdasági ágazatok sokféleségét. A 20 kat. holdnyi homokos, azelőtt teljesen értéktelen és hasznavehetetlen földterület valószínű mintagazdaság s ott minden az utolsó fűszálig Dunaföldvár áldozatkész nagyközségéé, egyedül ő, a gazdasági szaktanító, az államé.

A valóban élvezetes s tanulságos tanulmányt befejezése után a jeles szaktanító a csinos iskolateremben a különféle gazdasági ágazatok productumait mutatta be, s ezután a dunaföldvári községi iskolaszék lelkes elnöke *Niertit* Béla, szíves vendégszeretettel dusan megvillásreggeliztette a tanítókat, kiknek nevében *Kálmán* Károly szekszárdi tanító mondott köszönetet. Innét a plébánia templomhoz hajtattott a társaság, melyben a nemrég elhunyt *Geiger* Ádám volt paksi kántortanító lelketüdvéért az egylet elnöke *Fekete* Ágoston tolnai prépost-plébános mondott gyászmisét.

Délelőtt 11 órakor Dunaföldvár nagyközség rendkívüli csinos s az alföldi gazdag városok szép városházaira emlékeztető, tornyos községháza dísztermében az egyleti elnök szép keszéddel nyitotta meg a népes közgyűlést, megemlékezvén a rossz emlékeztető kormányról, arra kérte a tanítói kart, hogy a reá bizott gyermekseréget, jó példadással és helyes neveléssel és oktatóssal az Isten imádására és a haza szeretetére nevelni igyekezzék.

Éljenzéssel fogadott megnyitója után részvétellel emlékezett meg az egyesület két elhunyt tagjáról, elsősorban a jó öreg „*Geiger* bácsi”-ról, azután a pár nappal ezelőtt 19 éves korában elhunyt *Mezei* László duna földvári fiatal tanítóról, kiknek elhunytá fölözt kartársi részvétét a közgyűlés jegyzőkönyvébe iktatta. Az elnök indítványára üdvözlő sürgönyt küldtek gróf *Zichy* Gyula megyés püspökhöz és gróf *Apponyi* Albert vallás és közoktatatosügyi miniszterhez. A jegyzőkönyv hitelesítése után *Konrád* Jakab dunaföldvári tanító tartott gyakorlati előadást a közönséges törtekről. Tanulságos előadását a közgyűlés elismeréssel honorálta.

A pénztárnok jelentésének tudomásul vétele után a bíráló bizottság tette meg jelentését a beérkezett pályamunkákról. A tanítóegyesület ugyanis a tanítók tevékenységének és önképzésének buzdítására évenként több koronát tűz ki egyes pedagógiai és gyakorlati tételek kidolgozására; ugyanezen célra a ker. esperes és az egylet elnöke évenként 20—20 kor. díjat szoktak felajánlani. A folyó évi közgyűlésre három tétel volt kitűzve, melyek közül az I. tételre 30 kor., a II. tételre 20 kor. s a III. tételre 10 kor. volt a jutalom. Az I. tétel díját *Balla* Sándor szekszárdi tanító, a II. tétel díját *Kálmán* Károly szekszárdi tanító s a III. tétel díját *Perler* Mátyás tolnai kántortanító nyerte el. Ezzel kapcsolatban a közgyűlés a jövő évre két újabb tételt tűzött ki kidolgozásra.

Most egy programmon kívüli tárgy következett A „gyógypaedagógiáról” a most Dunaföldvárott nyaraló *Sándor* József fővárosi tanító szabad előadást tartott. Igen érdekes vonzó előadásban a szerencsétlen, kü-

lönféle beszédhibában szenvedő tanulók beszédjének javítását, a hülyékké váló bánásmódot ismertette. Érdekes előadásáért a közgyűlés hálás köszönettel adózott.

Végül *Lengyel* Sándor jegyző felolvasta a tolnai 9 tanító indítványát, melyben a tolnamegyei magyarosító alap bizottságának figyelmét felhívják arra a helytelen s a tanítókat sértő eljárásra, hogy a magyarosítással foglalkozó tanítóknak az alap kamataiból való jutalmazásért folyamodniok kell. Ezen sérelmes intézkedés megváltoztatása céljából a megyei törvényhatósági bizottsághoz az egyesület kérvényt intéz.

Végül *Kálmán* Károly tanító feliratot indítványozott a vallás és közoktatásügyi miniszterhez aziránt, hogy támogassa a községi és felekezeti tanítóknak a m. kir. kereskedelemügyi miniszterhez beadott azon kérelmét, hogy ezek is részesítenek éppen úgy vasúti díjkezdményben, mint az állami tanítók. A közhelyességgel találkozó időszerű indítványt a közgyűlés elfogadta.

Miután még a jövő közgyűlés helyét Paksra kitűzték, a közgyűlés tagjai a jól kiérdemelt pompás ebéd elköltesére a „Stefánia kertbe“ mentek.

**Tanterem szaporítás.** Az ódalmandi iskolánál 2-ik tantermet építenek. A terv most van betervezve megvizsgálás és jóváhagyás végett.

**Iskola átalakítás.** A felsőnáni ág. ev. iskolaszék elhatározta, hogy 2 tantermet még e nyáron átalakíttatja.

**Uj iskolaszék.** A tamási izr. iskolaszék május 7-én újra alakult. Elnökké *Hirsch* Ignác választott meg.

**Államsegély.** A közoktatásügyi miniszter a faddi rk. elemi iskolánál ujonnan szervezett V. tanító fizetésének 800 koronára való kiegészítésére 400 korona államsegélyt engedélyezett.

**Özvegyi segélyezés.** A közoktatásügyi miniszter néhai *Heil* Márton kakasdi nyugalmazott rk. tanító özvegyének szül. *Ullein* Borbálának 497 korona segélypénzt utalványozott.

**Nyugdíjigény felemelések.** *Babits* Anna szekszárdi rk. tanítónő nyugdíjigénye 1100 koronára emeltetett fel. — *Waller* Gyula bátaszéki községi tanító nyugdíjigénye 1186 és *Bienszak* Ede högyészi rk. tanítóé 920 koronára emeltetett fel.

**Nyugdíjigény helyesbítés.** *Gesztesi* Péter bátaszéki községi tanító nyugdíjigénye 1486 koronára helyesbített.

**A szünidei továbbképző tanítói tanfolyamra** Tolnavármegyéből csakis *Dely* Gyula bölcskei ev. ref. elemi népiskolai tanító vétetett fel államsegéllyel.

## ISKOLAI ÉRTESEITŐK.

### A szekszárdi polgári leányiskola 1905/6. évi értesítője.

Ezen jeles tanintézetben az 1905/6. tanévben tantestületi változás volt. A tanulók egyik kedvence, a kézimunka tanítónő, *Streitné Rézler* Ilona nyugdíjba ment, helyére *Tattay* Margit neveztetett ki. Ugyancsak ide neveztetett ki özv. *Pápe* Dénesné is. Az intézetet *Lád* Károly miniszteri biztos és *Tihanyi* Domokos kir. tanácsos látogatta meg s a tapasztalt rend, pontosság és jeles eredmény felett megelégedésüket fejezték ki, mi nagy dicséretére válik az intézet tanári karának s különösen a derék igazgatónőnek, *Kovácsné Nagy* Lujzának. A tantestület 23 tanácskozmányt tartott. Iskolai és tulipán ünnepély is volt, melyen nagyszámu közönség vett részt, s azon az általános szeretett igazgatónő szép, magas és fenkölt beszédein kívül a növendékek szavaltak és énekeltek, mi *Szentkereszt* Jolán fáradozását dicséri. Az iskolaszék több növendéknek engedte el a tandíjat, sőt néhányat jutalomban is részesített. Az intézet legközelebb szép új otthont fog nyerni. A tanári testület 10 tagból áll. Nagy gond van

fordítva a növendékek vallásos nevelésére is. Különbben az egész intézetet vallásos és hazafias szellem lengi át. — Az első osztályba 57 rendes növendék iratkozott be, a II. osztályba 44, a III. osztályba 31 és a IV. osztályba 29. Az első osztályban javító vizsgát tehet 11, ismétlésre utasított 7. A másodikban javító vizsgát tehet 6, ismételni kell 1-nek, a III-ban javítóra utasított 1, a IV-ben mind sikerrel végzett. Az intézetnek szép könyvtára van. A beiratás szept. 1—5-én fog megtartatni. Beiratási díj 4 kor., tandíj 16 kor. és ezen kívül fizetendő 6 kor. 30 fill. E kitünő intézetet ajánlani sem szükséges.

### A szekszárdi polgári fiúiskola 1905/6. évi értesítője.

E régi jóhírnevű intézet kitünő igazgatója *Kramer* János. Felvétetett az iskolába 169 rendes tanuló, év végén maradt 158. Az iskola V. és VI. osztálya továbbra is fenn fog tartatni. A tantestület 14 tanácskozmányt tartott. Több kirándulás volt. Az intézetnek gazdag könyvtára és Garay-köre van. A Garay-kört *Mikula* Dezső vezette. Több iskolai ünnepély tartatott. Az intézetet *Lád* Károly miniszteri biztos és *Tihanyi* Domokos kir. tanfelügyelő látogatta meg, kik megelégedésüknek adtak kifejezést. A tanári testület 12 tagból áll. Az I. osztályban 51 növendék közül javítóra utasított 5, ismétlésre 8. A II. osztályban 46 közül javító tehet 7, ismételni tartozik 4. A III. osztályban 20 közül javító tehet 2. A IV. osztályban 36 közül javító tehet 6, az V. osztályban 12 közül javító tehet 3, a VI. osztályban mind a 3 eredménnyel végezte az osztályt. Magántanuló volt 25. A beiratás szept. 1—3-ig történik. Beiratási díj 4 kor., tandíj 16 kor., egyéb 6 kor. 30 fill.

### A Májer—Árlov-féle magán elemi iskola 1905/6. évi értesítője.

Az intézetben külön fiú és külön leányiskola van. A tanítói kar 7 tagból áll. Beiratkozott 36 fiú és 38 leány. Eredménnyel vizsgázott mind. A tanintézetbe szept. elején kell beiratkozni. A bennlakók 500 koronát fizetnek. A rendes tanulók I. és II. osztályuk havi 5 kor., a III. és IV. osztálybeliek 6 kor. és az V. VI. osztályuk egy óra 7 koronát fizetnek. Bennlakók is elfogadtatnak. Ez a minden tekintetben kitünően vezetett intézet valóságos hivatást tölt be Szekszárdon.

Folytatjuk.

## A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

### Hamisítatlan élelmi szerek.

Budapest székes főváros kimutatása szerint számtalan esetben lettek élelmiszer meghamisítók büntetve, különösen azok, a kik a tejtermékeket hamisítják. Sajnálatra méltó budapesti lakosok! — hát ti még hamisított élelmi szereket is kénytelenek vagytok elfogyasztani; jőjjetek Szekszárdra, ebbe az ideális városba, a hol az élelmi szerek hamisításáról még csak halvány fogalmuk sincs az elárusítóknak, ide jőjjetek, mert itt a tejtermékek a legnagyobb tisztasággal kezeltek, itt még hirt sem hallották a margarinak, itt még nem tudják, hogy a tejet legkönnyebb hamisítani, legkevésbé tudják pedig a tejföl hamisítási módját. Ide jőjjetek, mert itt a romlott búst nem ismerik, ideális tisztaságu lévén a vágóhid és a hentesek butikja. Hogy ezen ideális állapot uralkodik Szekszárdon igazolja azon körülmény, miszerint a városi orvos, a kinek kötelességei közé tartozik az élelmi szerek hamisítatlan voltára való felügyelet, meg egyetlen egy konkrét esetet sem jelentett be a hatóságnál, a mely szerint rendőri közbelépésnek lett volna helye, jelölül annak, hogy a szekszárdi piaczon csak jó, tiszta és minden tekintetben hamisítatlan élelmi szerek kerülnek eladásra. Mi boldog szekszárdiak!

### Szerkesztői üzenetek.

**A jegyzők fizetés kiegészítése** ügyében e héten is több levelet vettünk. Külön válaszolni felesleges, egyszerűen utalunk lapunk mai számára, hol minden érdekelt megtalálja a feleletet.

**A „Selyemtenyésztés“ irójának.** Cikkét nem közöljük, mert azt látjuk, hogy annak megírásánál személyi motívumok is közbe játszottak. Magánérdekek védelmére pedig nem vállalkozhatunk.

**K. K. urnak, Szekszárd.** Szives értesítését nagyon köszönjük.

**R-t Gy. urnak, Kistormás.** Nagy köszönet. Jövő számban okvetlenül hozzuk.

**Dr. Sz. B. urnak, Szekszárd.** Inkább mást kérünk. Egy távoli vár megéneklése nem kelt itt különösebb érdeklődést.

**Hűhú olvasó.** Igaza van. Figyelmetlenség volt tőlünk, szekszárdi lapoktól fel sem említeni, hogy az urnapi körmenetben résztvettek között ott volt A. G. gróf főispánunk is. Legyen meggyőződve, egyszerű felelősség volt az oka és nem az, amit ön gondol. Mi a vallási buzgóságot minden részen kiemelendő erőnek tartjuk s azzal már csak a példaadás okáért is inkább dicsekedni szeretünk, mintsem, hogy annak, igazán tiszteletreméltó megnyilvánulását — agyonhallgassuk. Hisszük, hogy megnyugtattuk.

**Spektátor.** Még egy heti türelmet kérünk.

**A mester.** Nőies gyöngédséggel, szépen megírt, egyszerű történet. Nincs benne új, mint az élet sok tragédiájában, de érdemes a közlésre. Kérjük a nevét.



## Szőlő-sajtók Gyümölcs-sajtók

„HERKULES“ kettős nyomószervezettel kézi hajtásra

### Hydraulikus sajtók

magas nyomás és nagy munkaképesség számára

Gyümölcs-zuzók, szőlőmalmok, bogyózó gépek

Teljesen felszerelt

szüretelő készülékek állandóan és kocsira szerelve

Lé-sajtolók, bogyó őrlők.

Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék számára, gyümölcs-hámozó és vágó gépek.

Szabad. önműködő, hordozható és szállítható

„SYPHONIA“-permetezők szőlők, gyümölcs, fák, komló és szegecs permetezésére.

### Szőlő-ekék

gyártatnak és szállítatnak jótállás mellett különlegességként legújabb szerkesztés szerint

## MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági gépgyárai, vasöntődéje és gőzhámorai által

BÉCS, II/I Taborstrasse 71.

Kitüntetve 560 arany, ezüst éremmel stb.

Részletes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Képviselők és viszontárusítók kerestetnek.

## Eladó.

A pinczesoron egy 13.5 méter hosszú és 7.5 méter széles cserépszindelyes **borház**, a hozzá való két-águ, összesen 64 méter hosszú **pin-czével**, melynek hosszabb fele egészen, a másik fele pedig részben téglával kirakva van, szabad kézből eladó. — Czim a kiadóhivatalban.

302 szám.  
vhtó. 906.

## Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szegedi kir. járásbírósnak 1906. évi V. 35/1 számú végzése következtében dr. Kraemer József ügyvéd által képviselt, Patyi testvérek budapesti lakosok javára, Siklóssy Andor csibráki lakos ellen 959 kor. 84 fill. s jár. erejéig 1906. évi január hó 11-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1305 kor. — fill.-re becsült következő ingóságok, u. m. házbutor nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a gyónki kir. bíróság 1906. évi V. 235/1 számú végzése folytán 959 kor. 84 fill. tőkekövetelés, ennek 1905. évi május hó 1-ső napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 77 kor. 01 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Csibrákon, alperes lakásán leendő eszközlésére **1906. évi július hó 7-ik napjának d. e. 10 órája** határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Győnk, 1906. évi június hó 22-ik napján.

**Laki László,**  
kir. bir. végrehajtó.

276 szám.  
vhtó. 1906.

## Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pozsonyi kir. tszéknak 1903. évi 2325 számú végzése következtében dr. Orván Emil ügyvéd által képviselt, Rufeisen Alajos javára, Leipnik Ferencz ellen 600 kor. — fill. s jár. erejéig 1906. évi márczius hó 17-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 3070 kor. — fill.-re becsült következő ingóságok, u. m.: deszka áruk, 1 Wertheim szekrény és 1 bicikli nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szekszárdi kir. bíróság 1906. évi V. I. 83/2 számú végzése folytán 600 kor. — fill. tőkekövetelés, ennek 1906. évi január hó 15-ik napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 67 kor. 93 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Tolnán alperes üzletében leendő eszközlésére **1906. évi július hó 7-ik napjának d. u. 3 órája** határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szekszárd, 1906. évi június hó 25-én.

**Mányoky,**  
kir. bir. végrehajtó.

## Árlejtési hirdetmény.

Szekszárd r. t. város a képviselő-testület határozata folytán ezennel közhírré teszi, hogy az ujbárosi állandó menedékház felépítése, illetve elkészítése

**folyó évi július hó 12-én délelőtt 10 órakor**

fog kiadatni.

Felhivatnak a vállalkozni kívánók, hogy a 11,015 K 22 fillérben előirányzott költségek 10%-ának megfelelő összeggel ellátott zárt írásbeli ajánlatokat a fent kitett időre a polgármesteri hivatalnál nyújtsák be.

A részletes feltételek a polgármesteri hivatalnál a hivatalos órák alatt betekintheők.

Kelt Szekszárdon, 1906 június 25.

**Dr. Hirling Ádám,**  
polgármester.

**Vezérszó:** Minden darab szappan a Schicht névvel tiszta és ment káros alkatrészekről

# Schicht-szappan!

(„Szarvas“ vagy kulcsszappan)

a legjobb és használatban a

legolcsóbb, minden ruhanemű

és mosási módszer részére.



**Jótállás:** 25.000 koronát fizet Schicht György cég Aussigban bárkinek a ki bebizonyítja, hogy szappana a „Schicht“ névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

3183. sz.  
1906.

## Árlejtési felhívás.

Dunaföldvár nagyközség 113/1905. számú határozatával egy **mélyfurásu (ártézi) kut** létesítését mondta ki és erre nyilvános árlejtést hirdet.

A furás a község Erzsébet terén készitendő, előirányzott mélység 120 méter, megállapított befejező furócső belső átmérője 104 mm. (4"); az előreláthatólag átfurandó talajrétegek diluviális homok, agyagrétegek, esetleg kisebb vastagságu folyamkavics, köerek.

Tájékoztatásul megjegyeztetik, hogy a kijelölt ponthoz legközelebb eső meglevő furás Dunaföldváron Reitter Ferencz gözmalma udvarán van, mélysége 112 méter.

Ajánlatot csakis az erre a célra szolgáló és a község előljáróságánál díjmentesen kapható úrlapon lehet tenni, ennek III. rovatában kitüntetendő minden az ajánlattevő által a szerződéstől kívánt eltérés.

Szerződés-minta, mely a feltételeket tartalmazza, ugyancsak a község előljáróságánál és Budapesten a magy. kir. Országos Vízépítési Igazgatóság közegészségügyi mérnöki osztályánál (V., Gorove-u. 3.) betekintheők.

Csakis oly vállalkozók ajánlata vétetik figyelembe, kik maguk hivatás-szerűleg foglalkoznak a kutfurással, a munkálatok a vállalkozó által alvállalatba adhatók nem lesznek.

Ajánlattevők tartoznak 200 koronát, vagy ilyen értékű s állami munkálatoknál óvadékképes értékpapírt mint bánatpénzt csatolni.

Az ajánlatok legkésőbb **1906. évi július hó 29-ig** a község előljárósága címére zárt borítékban küldendők, vagy adandók be; később, távirati uton érkezett vagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A község fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az egység vagy átalányárakra való tekintet nélkül is szabadon fog választani, esetleg a furás létesítése tárgyában másként is intézkedhetik.

Kelt Dunaföldváron, 1906 június 21.

**Niefergall Nándor**  
főjegyző.

**Bodor György**  
bíró.

**Fischl Lajos** butor- és épület-asztalos, a „Pirnitzer József és Fiai“ kereskedők házában tart dus raktárt a legújabb és legmodernebb butorokból, szalon-, ebédlő- és irodaberendezésekből, részletfizetésekre is. Azonkívül nagy raktárt tart vasbutorokból. Asztalos-munkák a leggyorsabban, jutányos áron készülnek.

Egy jó házból való fiu

## tanulónak

azonnal felvétetik

**Báter János**

könyv- és papirkereskedésében.

## Hirdetmény.

Szekszárd és vidéke tisztelt közönségének tudomására hozom, hogy telepemen bármily nagyobb mennyiségű **száraz**

## kemény tűzifa

felvágott állapotban tíz kilótól kezdve kilója 3 fillér, 1 métermázsánkénti súlyban **3 koronáért**; ugyszintén slavoniai puhafa, bükk és szilfahasáb és bükkdorong első és másodrendű **száraz tűzifa** jutányos áron kapható.

Továbbá nyár folyamán a csépléshez szükséges

## szén

kiváló jó minőségben, jutányos áron kapható.

Tisztelettel

**Mutsenbacher Ödön**

tűzifa és szénkereskedő

a szekszárdi vasuti indóházzal szemben, saját házában. 5-5

## Női kalap-divatterem.

Szekszárd és vidéke tisztelt hölgyközönségének szíves figyelmébe ajánlom a dus raktáromon levő legújabb párisi divatu tavaszi és nyári

## női kalap-ujdonságaimat

a legegánsabb kivitelben, ugyszintén gyermek kalapok, gyászkalapok, menyasszonyi fátolok és koszoruk nagy választéka.

**Olesó áruk! Pontos kiszolgálás!**

Vidéki megrendelések postafordultával eszközöltetnek.

A n. é. hölgyközönség szíves pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

**Frának Jánosné**

Szekszárd,  
Széchenyi-utca.

3591. sz.  
1906.

**Tolnavármegye dunaföldvári járásának főszolgabirájától.**

## Pályázati hirdetmény.

A Gerjen nagyközségben üresedésben levő **segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása:

1. Készpénzfizetés: 600 korona.

2. Természetbeni lakás és fűtés vagy ennek fejében 90 korona készpénz.

A természetbeni lakást a község beszüntetheti, s a megválasztottnak csak 90 korona készpénzre lehet igénye.

3. Az 1904. évi XI. t.-cz. értelmében az államtól nyerendő fizetékiegészítés, amit azonban csak az 1900. évi XX. t.-cz. 3. §-ában megszabott jegyzői minősítéssel bíró egyének igényelhetnek.

Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a kellően felszerelt pályázati kérvényüket **f évi július hó 20. napjáig** hivatalomhoz benyujtsák.

A választást Gerjen nagyközségben **f. évi július hó 23. napján** d. e. 9 órakor fogom megtartani.

Paks, 1906. évi június hó 25. napján.

**Rassovszky Julián**

főszolgabíró.

1-1

Több éven át kipróbált, teljesen megbízható s a fájdalmak megszüntetésére kitünőnek bizonyult készítmény a

## KORONA SZESZ

mely biztosan és gyökeresen gyógyít **köszvényt, csuzt, rheumát** és egyéb meghűlésből eredő különféle fájdalmakat. — Kitünő gyógyhatását több ezer elismerő levél bizonyítja.

**Egy üveg ára 1 korona.**

A londoni, párisi és berlini nemzetközi kiállításon diszoklevéllel, arany éremmel és aranykeresztel kitüntetve.

Készíti: **Remetey Dezső** gyógyszerész, Turkevén.

Tolnamegyei főelárusító:

**Kiss Pál** fűszerkereskedő Pakson,

a ki 5 üveg egyszeri rendelésénél bérmentve szállítja a megye területén bármely városba vagy községbe. — **Gyógyszerész és kereskedő urak mint ismét-eladók árengedményben részesülnek.**

38-52

## Az Aranka crème eredete.



Egy tégely Aranka-crème  
ára 1 kor.

Egy darab Aranka-szappan  
ára 70 fill.

Kapható:

**HEGEDŰS BELA**

»Magyar Koronához«  
címzett gyógyszertárában  
**Kalocsán.**

A legnagyobbat vétkezik az, aki az Isten adományát, a szépséget nem becsüli meg. — Igen ferde felfogás, ha valaki bőrápolási szempontból valamely arc-crème-t és szappant használ, hogy az már kendőzés volna. Mert az tény, különösen a nőknél, hogy akár a konyha gőzétől, akár az éles levegőtől, vagy szakszerűtlen mosódástól a bőr az arczon vagy a kézen romlik. Vagy érdes lesz, vagy hámlik, vagy pörsenes, vagy a zsirosságtól fényes, szóval elveszti eredeti üdeségét, bársonyos simaságát, csuf, öreges kinézetét kölcsönöz.

Igen sokan több-kevesebb eredménnyel igyekeztek a bajon segíteni. Én, ki szintén több éve foglalkozom a cosmetikával, áttanulmányoztam minden eddig forgalomba jött szepítő szert és mindegyikből, amit jónak találtam, kiszedtem és sikerült ezekből egy egészen új crème-massát összeállítanom, amely jóságban és biztos hatásában, valamint ártalmatlanságban felülmúlja az összeset.

## Ez az Aranka-crème.

Bőr által teljesen felszívódik, az arczbőrt gyengéddé, fehérré, bársonysimaságúvá, tisztává, üdévé és frissé teszi. Védi a bőrt napsütés, napégés, szélfúvás, por, hideg, meleg stb. ellen. Nélkülözhetetlen mindenkinek, ki arczbőrére kicsit is ápolni akarja. Mivel teljesen felszívódik, nem teszi a bőrt zsiros tapintatúvá, fénylővé, s ezért nappal vagy bármiféle világításnál arczpor helyett használható.

Aranka-szappannal együtt használva biztosan eltávolítja a szeplőt, májfoltot, pattanást, pörsenést és mitesszereket.

